

Zamyšlení nad komunikováním statistiky v médiích

PSY717: Statistická analýza dat

Martina Rysová 386136

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 1. 5. 2012

Fakulta sociálních studií MU, 2011/2012

Pro svou seminární práci jsem si vybrala zprávu, která byly publikována 7. června 2010 serverem iDnes.cz pod názvem „**Češi jsou nejšťastnější v manželství, zvláště s dětmi**“. Tento článek vychází z původní studie kolektivu autorů Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, která byla v roce 2010 vydána jako publikace s názvem „**Rodina a zaměstnání s ohledem na rodinný cyklus**“.

MEDIÁLNÍ ZPRÁVA

Zpráva vydaná serverem iDnes.cz informuje, že dle několika set respondentů má na spokojenost Čechů pozitivní vliv manželství, zvláště s dětmi. Dle zprávy jsou nejšťastnější manželé, hned po nich nesezdané páry žijící společně a nakonec osoby žijící samostatně, tzv. singles. Mužům přináší manželství vyšší sociální status, ačkoli jim zbývá méně peněz pro osobní potřebu a ženy na něm oceňují lepší materiální zajištění, ačkoli každá pátá přiznává, že založení společné domácnosti mělo negativní dopad na jejich další kariéru. Na druhou stranu pocit štěstí v páru výrazně souvisí s dětmi. Ačkoli 47% mladých svobodných bezdětných si myslí, že rodičovství je hodně omezující, tak s rostoucím věkem a poté, co se páru dítě narodí, jsou to právě děti, s nimiž rodiče spojují štěstí.

PŮVODNÍ STUDIE

Studie, ze které mediální zpráva vychází je součástí výzkumného projektu zpracovávajícího téma proměn tří stěžejních oblastí naší společnosti (rodiny, zaměstnání, vzdělání) a jejich vzájemné provázanosti. Studie je rozdělena do 3 částí: na sféru rodiny, sféru práce a jejich vzájemné prolínání. Je založena na sérii šesti empirických šetření v rodinách různého typu, která zjišťovala subjektivní či individuální předpoklady harmonizace zmíněných tří sfér na úrovni rodin a rodinných vztahů. Výzkumu se zúčastnilo 500 respondentů.

Pro výběr respondentů byla použita metoda záměrného kvótního výběru. Výběrové soubory tady ovšem nezachycují reprezentativní vzorek populace, nýbrž vzorek z pohledu typické situace rodinného cyklu. V nich se podle předpokladů kumulují či zvýrazňují problémy dané životní etapy (narození a péče o malé děti, rodina prázdného hnízda s potenciálními požadavky na péči o stárnoucí rodiče) a současně mají rodiče již zkušenost s některou specifickou situací předcházející tu současnou. Na základě těchto etap bylo vytvořeno 6 skupin (sond), které nesly určité společné znaky, vždy 50% žen a 50% mužů od

svobodných bezdětných, přes mladé rodiny s jedním předškolním, úplné rodiny se školáky, rodiny po odchodu dětí, neúplné rodiny se závislými dětmi a rodiči dětí ve věku do 6 let.

ZOBRAZENÍ DAT

Jelikož mediální zpráva čerpá data pouze z první části studie, tj. z tématu „Rodina“ (a to jen data týkající se zakládání rodiny,), pro relevantnost se zaměřím pouze na tuto část. Dotazníkovým sběrem dat jsou takto získané údaje prezentovány převážně v přehledových tabulkách, které jsou bohatě okomentovány a pouze některé ve sloupcových diagramech. Většina z tabulek je procentuelním vyčíslením odpovědí na škálové, dichotomické či trichotomické otázky, některé tabulky obsahují faktory vyextrahované faktorovou analýzou a následně průměry ze škál odpovědí.

ZÁVĚR

Při porovnávání sdělovaných dat s daty ze studie jsem neshledala zásadní rozdíly. Oba zdroje uvádějí procentuelní vyjádření ukazatelů spokojenosti, které souvisí se založením společné domácnosti, jako je posílení pocitu životní pohody (více než 82% dotázaných), posílení vztahu s partnerem (80% dotázaných) a posílení pocitu životního úspěchu (72% dotázaných). Zjistila jsem však nesoulad v tvrzení, že během posledních 15 let se z důvodu upřednostňování kariéry a hédonismu zvýšil věk vstupu do manželství o šest let, na 29 let. Zpráva vyšla v roce 2010, nicméně data ve studii vychází z období 1991 – 2006, tj. v roce 2010 (o 4 roky později) již mohl být stav zase jiný. Zde bych určitě uvítala například informaci o ideálním věku vstupu do manželství, kterou studie také přináší.

Mediální zpráva obsahuje pouze pár dílčích výsledků rozsáhle studie, nicméně pro účely stručnosti u tohoto typu zveřejnění je to zřejmě nezbytností. Ačkoli se zpráva zmiňuje o genderové perspektivě dopadu založení společné domácnosti na vybrané oblasti života, ostatní témata, s názory mnohdy nerovnovážnými (jako je např. uspořádání rolí v rodině, či o míru péče o děti a o domácnost), nechává z genderové perspektivy nedotčena.

Také v ní nenajdeme informaci o věkovém rozmezí respondentů, což je ve studii základem pro rozdělení do jednotlivých **sond**. A opět zde nalezneme odlišnosti v názorech jednotlivých kohort. Zpráva dále sděluje, že rodičovství je dle velké části lidí hodně omezující (mezi mladými svobodnými si to myslí 47% oslovených), což je sice pravda, nicméně závěry studie říkají, že navzdory plně uvědomovanému a reálně se projevujícímu zásahu založení

rodiny do života jedinců-rodiců si lidé převážně nepřipouštějí rodičovství jako příliš velké či až fatální osobní omezení. Na úkor zjištěných sdělení obsahuje 1/3 zprávy dle mého názoru zbytečná vyjádření 4 náhodně vybraných osob (nikoli z řad respondentů), které komentují fakta o vlivu rodičovství na pocit omezení ze své perspektivy.

Použitá literatura:

Češi jsou nejšťastnější v manželství, zvláště s dětmi. Dostupné na: http://zpravy.idnes.cz/cesi-jsou-nejstastnejsi-v-manzelstvi-zvlast-s-detmi-f99-/domaci.aspx?c=A100607_1397414_domaci_jw

Höhne, S., Kuchařová, V., Svobodová, K., Štastná A., & Žáčková, L. (2010). *Rodina a zaměstnání s ohledem na rodinný cyklus*. VÚPSV, v.v.i.: Praha. Dostupné na: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_310.pdf

V nadpisu slibujete zamyšlení a já tady žádné nevidím. Zamyšlení obsahuje nějaké teze a argumenty podporující či vyvracející ty teze. Srovnání máte, teď jen prosím doplňte tu úvahu.

Práci nepřijímám.

SJ